УДК 78.082.4:780.614.632(477)
DOI https://doi.org/10.32782/2224-0926-2026-3-58-3

Пазюк Олег Богданович
старший викладач кафедри народних інструментів,
оркестрового факультету,
Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
https://orcid.org/0009-0007-4810-8167

ОРИГІНАЛЬНІ ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ДЛЯ ЦИМБАЛІВ З ОРКЕСТРОМ (СПРОБА ТИПОЛОГІЇ)

В музичному мистецтві України цимбали зайняли переконливе місце серед академічних інструментів з чималим обсягом різножанрової виконавської літератури: зарубіжної та національної, оригінальної та перекладної. Поряд з напрацюваннями угорських, молдавських, білоруських митців у цій інструментальній сфері, українська композиторська творчість має потужний пласт оригінального цимбального виконавського репертуару.
На окрему увагу заслуговують твори для солюючих цимбалів з оркестром, оскільки в них ставляться високі вимоги і до віртуозності та виразового потенціалу соліста, і до майстерності композитора у поєднанні його з відповідним типом оркестрового колективу та вибором методології оркестрування. Перелік оригінальних творів українських митців названої групи досить об'ємний. Це цимбальні твори Дезидерія Задора, Ісидора Вимера, Юрія Щуровського, Валерія Сирохватова, Валерія Польового, Анатолія та Ігоря Гайденків, Юрія Шевченка, Якова Лапинського, Сергія Кушнірука та багатьох інших. Метою даної розвідки є типологізація оригінальних оркестрово-цимбальних творів українських митців різних генерацій та регіонів України та жанровим, стильовим принципами і типами оркестрових складів.
В оригінальній творчості українських композиторів напрацьовано доволі великий корпус творів для цимбалів з оркестрами різних складів: камерним, симфонічним, оркестром народних інструментів. Їх створення значною мірою зумовлена високим виконавським потенціалом і українських солістів-цимбалістів (нерідко – першовиконавців і виконавських редакторів композицій) і оркестрових колективів. Тип оркестру зумовлюють співпраця композитора чи соліста з конкретними колективами, характер замовлення твору. Стильово композиції традиційно орієнтовані на фольклорне начало (фольклорний неоромантизм, неофольклоризм). Жанрові різновиди включають парафрази, фантазії, варіації, рапсодії, одинарні і подвійні концерти та їх синтези (циклічний концерт, одночастинний концерт поемного типу, концерт-рапсодія, концерт-фантазія, концертний парафраз).
Ключові слова: *оригінальна творчість українських композиторів, твори для цимбалів з оркестром, стильова та жанрова типологія.*

Paziuk Oleh. Original works of Ukrainian composers for cymbals with orchestra (attempt at typology)
In the musical art of Ukraine, cymbalis have taken a convincing place among academic instruments with a considerable volume of multi-genre performance literature: foreign and national, original and translated. Along with the achievements of Hungarian, Moldovan, Belarusian artists in this instrumental field, Ukrainian composers' creativity has a powerful layer of original cymbalis performance repertoire.
Works for solo cymbalis with orchestra deserve special attention, since they place high demands on both the virtuosity and expressive potential of the soloist, and the skill of the composer in combining it with the appropriate type of orchestral ensemble and the choice of orchestration methodology. The list of original works by Ukrainian artists of the named group is quite extensive. These are the dulcimer works of Desiderius Zador, Izydor Wymer, Yuriy Shchurovsky, Valery Syrokhvatov, Valery Polyovy, Anatoly and Igor Haydenkov, Yuriy Shevchenko, Yakov Lapynsky, Serhiy Kushniruk and many

others. The purpose of this research is to typify the original orchestral-dulcimer works of Ukrainian artists of different generations and regions of Ukraine and the genre, style principles and types of orchestral compositions. In the original work of Ukrainian composers, a fairly large corpus of works for dulcimer with orchestras of various compositions has been developed: chamber, symphonic, folk instrument orchestra. Their creation is largely due to the high performing potential of both Ukrainian dulcimer soloists (often – first performers and performing editors of compositions) and orchestral groups. The type of orchestra is determined by the cooperation of the composer or soloist with specific groups, the nature of the work commissioned. Stylistically, the compositions are traditionally oriented towards folklore (folkloric neo-romanticism, neo-folkloricism). Genre varieties include paraphrases, fantasies, variations, rhapsodies, single and double concertos and their syntheses (cyclic concert, one-part concert of the poem type, concert-rhapsody, concert-fantasy, concert paraphrase).
Key words: *original work of Ukrainian composers, works for dulcimers with orchestra, stylistic and genre typology.*

Вступ. В музичному мистецтві України цимбали зайняли переконливе місце серед академічних інструментів з чималим обсягом різножанрової виконавської літератури: зарубіжної та національної, оригінальної та перекладної. Поряд з напрацюваннями угорських, молдавських, білоруських митців у цій інструментальній сфері, українська композиторська творчість має потужний пласт оригінального цимбального виконавського репертуару. Це цимбальні твори Дезидерія Задора, Ісидора Вимера, Юрія Щуровського, Валерія Сирохватова, Валерія Польового, Констянтина Мяскова, Григорія Цицалюка, Анатолія та Ігоря Гайденків, Юрія Шевченка, Якова Латиського, Ігоря Поклада, Оксани Герасименко, Богдана Котюка, Сергія Кушнірука, Лариси Донник, Леоніда Катохіна та багатьох інших.

Якщо звертання композитора до жанрів сольної чи камерно-ансамблевої цимбальної мініатюри чи творів сюїтного плану можуть бути викликані дидактичною вимогою, творчим експериментом чи принагідною потребою, то реалізація жанрів сонати, рапсодії чи концерту для цимбалів з оркестром (симфонічним, камерним, народним) вимагає високої віртуозної майстерності соліста, усвідомлення конструктивних особливостей інструменту та потужних виконавських ресурсів і відповідних до них засобів, і тому, як правило, має цільову інспірацію.

На окрему увагу заслуговують твори для солюючих цимбалів з оркестром, оскільки в них ставляться високі вимоги і до віртуозності та виразового потенціалу соліста, і до майстерності композитора у поєднанні його з відповідним типом оркестрового колективу та вибором методології оркестрування. Перелік оригінальних творів українських митців названої групи досить об'ємний. Увагу до неї виявляли в контексті різної генеральної проблематики такі фахівці як Т. Баран[1], О. Костюк[2], М. Кужба[3], А. Олексюк[4], О. Юрченко[5], однак в самостійний напрям дослідження вона не виділялась.

---

[1] Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм : підручник. Львів : Афіша, 2008. 224 с.

[2] Костенко О. Деякі тенденції використання цимбалів у творчості харківських композиторів. *Актуальні проблеми музичного і театрального мистецтва: мистецтвознавство, педагогіка та виконавство*. 2001. Вип. 3. С. 68–78.

[3] Кужба М. Цимбальний всесвіт: стильові виміри сучасної творчості. Наукове обгрунтування творчого мистецького проєкту… доктор мистецтва. ХНУМ імені І. П. Котляревського. Харків, 2023. 102 с.

[4] Олексюк А. В. Оригінальна творчість українських митців доби незалежності на перетині академічного та народного інструменталізму. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. *Когнітивне музикознавство*. 2017. Вип. 46. С. 350–364.

[5] Юрченко О. Жанрово-стильові засади професійного цимбального мистецтва України.

Метою даної розвідки є типологізація оригінальних оркестрово-цимбальних творів українських митців різних генерацій та регіонів України та жанровим, стильовим принципами і типами оркестрових складів.

Матеріали та методи. Матеріалом для дослідження послужили оригінальні твори для цимбалів соло з оркестрами різних складів українських авторів. Для структурування їх типології застосовано наступні *методи дослідження:* історико-стильовий – для виведення взаємозв'язків культуротворчих процесів, інтонаційних джерел та стильових орієнтирів; типологічний – для вияву характерних ознак жанрів, структур та виконавських складів в межах досліджуваної групи; аналітичний – для дослідження особливостей структури і драматургії творів.

Результати. Підставою для створення композиції для цимбалів з оркестром є насамперед співпраця авторів, керівників чи солістів з оркестровими колективами (концертно-репертуарний чинник) та потреба у оригінальних національних творах у програмах виконавських конкурсів міжнародного рівня. Розглянемо насамперед підстави виникнення композицій досліджуваної групи.

Найбільш раннім з відомих творів українського автора для цимбалів з симфонічним оркестром є «Концертіно-рапсодія для цимбалів з оркестром, або фортепіано» Ісидора Вимера, датована 1968 роком. Це один із перших зразків української оригінальної академічної музики, написаний спеціально для цимбалів. Однак його входження в виконавську практику було затруднене відсутністю публікації – твір досі існує лише у вигляді рукопису в приватному архіві[6].

Хронологічно наступним є "Концерт для цимбалів та оркестру українських народних інструментів» у трьох частинах, створений у 1972 році учнем Бориса Лятошинського, членом Спілки композиторів СРСР, лауреатом Всесоюзного конкурсу композиторів Валерієм Польовим, який офіційно і вважається першим твором досліджуваної групи. Цьому передував значний досвід створення композитором дидактичного цимбального репертуару, який увійшов до навчальних посібників для музичних шкіл: «Цимбали. 1–3 класи» та «Цимбали. 4–5 класи», «Цимбали. І випуск», укладених Дмитром Попічуком. Двома роками пізніше завершено «Концерт для цимбалів з симфонічним оркестром» (1974) випускником Кишинівської консерваторії та педагогом Одеської (1967–1972) Валерієм Сирохватовим, для якого в цей період цей твір, імовірно, був засобом опанування методів роботи з українським національним колоритом після переїзду в Одесу з Вологди (безпосередньо цьому творові передувала «Українська сюїта», 1973).

У 1982 році до виконавського репертуару додається «Концерт для цимбалів з симфонічним оркестром» Дезидерія Задора (який дослідники також нерідко іменують першим), який було видано «Музичною Україною» у клавірі[7]. Будучи фахівцем з блискучою європейською освітою, знавцем фольклору Закарпаття й автором його досліджень[8], ентузіастом професіоналізації музичної культури Закарпаття, він був тривалий час переслідуваний радянською владою і, звичайно ж, обмежений в свободі творчого

Дисерт. канд. мистецтвознавства. Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2015. 222 с.

[6] Вимер І. Концертіно-рапсодія для цимбалів з оркестром, або фортепіано. 1968. 40 с. (рукопис, домашній архів дисертанта).

[7] Задор Д. Концерт для цимбалів та симфонічного оркестру. Клавір. К. : Муз. Україна, 1987. 36 с.

[8] Задор Д., Костьо Ю., Милославський П. Народні пісні подкарпатских русинов. Унгвар, 1944. Ч. 1. 112 с.

самовираження. Можливість писати твори з симфонічним оркестром була зумовлена посадою художнього керівника Ужгородської філармонії, а стилістика обидвох концертів (фортепіанного і цимбального) пізнього періоду творчості композитора залишилась в межах пізньоромантичної естетики. Натомість вислів фольклорного начала в цьому творі знаходить яскраве і фахове вираження, про що Анатоль Кос-Анатольський писав: «Безмежно закоханий у красу рідної землі, увібрав він у своє серце всі чари пісенних скарбів, усі радощі й смутки її сопілок і цимбалів, бунтарську героїку трембітяних закликів»[9]. Про художню вартість цього твору переконливо промовляє факт включення його в обов'язкову програму І Міжнародного конкурсу ім. Г. Хоткевича (Харків).

Концертний парафраз для цимбалів з оркестром народних інструментів Якова Лапинського на тему української народної пісні «І шумить, і гуде» (1989) має цілком іншу природу походження. Він є ровесником вінілового диску Київського оркестру народних інструментів під орудою Віктора Гуцала і однією з трьох композицій («Березнянка» в обробці Г. Агратіни та «Гуцульські мелодії» Л. Затуловського) в яких солює Георгій Агратіна, віртуозний музикант-поліінструменталіст, буковинець, який закінчив Київську консерваторію Наступного 1990 року йому присвоєне звання Народного артиста України). Очевидно, написання твору було орієнтоване на репертуарні потреби конкретного оркестрового колективу і адаптоване до його складу, в якому задіяно чимало висококласних музикантів.

До зразків творчості митців старшої генерації належать також «Концерт для цимбалів з оркестром» ще одного випускника класу Б. Лятошинського Юрія Щуровського, неоромантичного спрямування (1995); «Концертний парафраз на тему української народної мелодії «І шумить, і гуде» для цимбалів з оркестром» Якова Лапинського, у якому крайні танцювальні частини контрастують з спокійною споглядально-медитативною середньою; «Варіації на тему української народної пісні «Копав, копав криниченьку»» та «Українські народні мелодії» для цимбалів з оркестром Дмитра Попічука, написані для Київського оркестру народних інструментів.

Низка творів для соліста з оркестром постала як обов'язкові твори для міжнародних конкурсів. Зокрема, одночастинна «Концерт-рапсодія «Циганіада»» А. Гайденка для цимбалів з оркестром народних інструментів була представлена на ІІ Міжнародному конкурсі ім. Г. Хоткевича. Твір було задумано як твір з оркестром народних інструментів, видано у клавірі. Але вперше його виконано на Світовому конгресі цимбалістів у Львові, ініційованого Заслуженим діячем мистецтв, професором Львівської музичної академії ім. М. В. Лисенка Тарасом Бараном. Солістом першовиконання постав молодий словацький цимбаліст Мартин Будинський. Спеціально до цієї нагоди композитор переоркестрував опус для симфонічного оркестру.

«Цей твір написаний у 2000 році для виконання у ІІІ турі Міжнародного конкурсу ім. Г. Хоткевича, однак після VI конгресу цимбалістів він не лише почав виконуватись на концертних цимбалах системи «Шунда» у Будапешті, Празі, Штудґарті, але й у перекладах на національних різновидах білоруських цимбалів та китайському янґчіні. В основі тематизму (як свідчить сама назва твору) лежать автентичні циганські наспіви. Сам композитор засвідчує у своїх згадках із дитинства незабутні враження від спілкування з мистецтвом циганів в їхніх таборах у Харківській області»[10].

---

[9] Кос-Анатольський А. Співець Закарпаття. *Музика.* 1972. № 4 (липень-серпень). С. 21.

[10] Мельничук С. Ф. Харківська цимбальна школа як культурний феномен. *Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології* / за ред. проф. В.Г. Виткалова. Вип. 11. Рівне: РДГУ, 2011. С. 90.

Спеціально для першовиконання представником тернопільського осередку цимбального мистецтва лауреатом Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів, Заслуженим артистом України Ігорем Брухалем були написані одночастинний Концерт «Сонячне коло» для цимбалів і симфонічного оркестру І. Гайденка, на ІІІ конкурсі (Харків–2004) він був обов'язковим твором ІІІ туру. В подальшому твір отримав спеціальний приз як найкращий оригінальний твір конкурсу, а також був відзначений на престижному міжнародному фестивалі KyivMusicFest. Для цього ж соліста написані Симфонічна фантазія «Аркан» для цимбалів з оркестром С. Кушнірука, Рапсодія для цимбалів з оркестром М. Стецюна.

Високий професіоналізм та міжнародне визнання такого виконавця як лауреат численних міжнародних конкурсів, заслужений артист України Андрій Войчук, представник буковинського осередку цимбального мистецтва, соліст НАОНІ України, зумовив появу Концерту для цимбалів з оркестром «De Visu» («Як очевидець») А. Гайденка, сповненого національно-політичним змістом (реакцією на Помаранчеву революцію 2004 року). Початково твір був задуманий автором як сольна п'єса, однак на прохання виконавців і організаторів IV Міжнародного конкурсу ім. Г. Хоткевича було створено другу редакцію – для цимбалів з оркестром.

Глибоке розуміння фольклорної природи творчості і функцій цимбалів у виконавському колективі, а також орієнтація на виконавську майстерність солістів виявляються у таких творах як «Рапсодія для цимбалів з оркестром народних інструментів» (2025) Миколи Стецюна, голови Харківської спілки композиторів; концертна п'єса «Nistru» («Дністер») для цимбалів і народного оркестру «Концертна полька» пам'яті Елемера Балога для цимбалів та ансамблю народної музики С. Мостового; «Фантазія на українські народні мелодії для цимбалів та оркестру» (2017) Василя Попадюка.

«У «Циганіаді» й «Рапсодії для цимбалів з оркестром» Миколи Стецюна соло зіграв Михайло Кужба – харків'янин, лауреат міжнародних конкурсів, викладач музичної школи. Технічні складнощі, навмисно підсилені композиторами (наприклад, «Циганіаду написано як твір для Конкурсу імені Гната Хоткевича), утворили певну платформу для просування музичних образів. А головні «події» концентрувалися в каденціях соліста. Тож для виконавця такі твори, – як знахідка: якщо руки доходять, то варто сподіватися на успіх»[11].

Поєднання симфонічних програм з запрошеними солістами в наш час є засобом оновлення традиційних репертуарних рамок: так, наприклад, програма відкриття минулого концертного сезону академічного симфонічного оркестру Запорізької обласної філармонії під орудою Василя Коваля включала Симфонічну фантазію «Аркан» для цимбалів та оркестру львівського митця Сергія Кушнірука за участю запрошеного гостя із Тернополя – заслуженого артиста України, лауреата всеукраїнських та міжнародних конкурсів Ігоря Брухаля (цимбали). Цей виконавець виступав з численними симфонічними оркестрами України: Одеси, Ужгорода, Львова, Івано-Франківська, Харкова, Луцька. «Сучасний український митець створив яскравий зразок новітньої симфонічної музики, що ґрунтується на глибоких фольклорних коренях. У творі оживає народний танець «Аркан», відомий як символ мужності та сили духу українського народу. Цимбали в руках заслуженого артиста України Ігоря Брухаля звучать так, ніби відроджується давній обряд: у кожному звуці відчувається пульс Карпатських гір, магічний ритм

[11] Єгогова М. Харків: рапсодія на тему «Філармонія на валізах». *Музика.* 2016. 2.11. URL: https://mus.art.co.ua/harkiv-rapsodiya-na-temu-filarmoniya-na-valizah/

стародавнього танцю»[12], – говорилося в анонсі події. В доробку С. Кушнірука є також «Гуцулка» для цимбалів з оркестром.

Член Національної спілки композиторів України Роман Меденці за Концерт-фантазію «Карпати» пам'яті Дезидерія Задора для цимбалів, фортепіано та симфонічного оркестру відзначений званням лауреата премії ім. Д. Задора у 2012 р., що демонструє продовження традиції академічно-цимбальної творчості Закарпаття.

Серед творів групи є такі, що переросли виконавські склади, для яких адресовані. Прикладом може послужити Концертна фантазія «Ash-rock» для цимбалів та симфонічного оркестру Віктора Теличка. Вона орієнтована на виконавців гурту «Rock-H». Його фронтменом є Віктор Янцо – перший учень В. Теличка з композиції. Назва твору, в якому поєднано фольклорне й академічне начала, є анаграмою назви гурту і нотним кодом початкового мотиву твору. «Її перша редакція датується 2014 р., (склад виконавців – камерний оркестр й цимбали). Проте масштабність задуму, концентрат ідей, музичних тем, темброва щедрість потребували розширення кількості учасників, наслідок – концептуалізації замислу, більша яскравість, емоційність, ефектність звучання… Сакраментальність цимбальної гри області увібрала словацькі, угорські та ромські звичаї, етнокультурна складова проявлена повною мірою (основна категорією локусу). Навіть тембровий окрас опусу віддзеркалює винятковість становлення, побутування існування краю. Побудова взаємовідносин між учасниками дійства характеризується діалогічністю, рівноправністю»[13].

Подібною є історія появи твору «Медитація на два інструменти» для цимбалів та бандури з оркестром Віктора Дмитренка, прем'єра якого відбулася 8 грудня 2021 р. Автор – соліст-цимбаліст та керівник Оркестру народних інструментів «Святограй», який було створений в жовтні 2010 року на базі Київської школи мистецтв № 6 ім. Г. Жуковського. Для цього колективу він робить аранжування та створює оригінальні композиції, першою з яких була – «Імпровізація і танок» для цимбалів і народного оркестру. «Його музика пронизана національним колоритом і, водночас, свіжим, сучасним звучанням. Твори Віктора Дмитренка для цимбалів звучать на сценах всієї України від Львова до Харкова і перекладаються для інших інструментів»[14].

Висновки. В оригінальній творчості українських композиторів напрацьовано доволі великий корпус творів для цимбалів з оркестрами різних складів: камерним, симфонічним, оркестром народних інструментів. Їх створення значною мірою зумовлена високим виконавським потенціалом і українських солістів-цимбалістів (нерідко – першовиконавців і виконавських редакторів композицій) і оркестрових колективів. Тип оркестру зумовлюють співпраця композитора чи соліста з конкретними колективами, характер замовлення твору. Стильово композиції традиційно орієнтовані на фольклорне начало (фольклорний неоромантизм, неофольклоризм). Жанрові різновиди включають парафрази, фантазії, варіації, рапсодії, концертіно, одинарні і подвійні концерти та їх синтези (циклічний концерт, одночастинний концерт поемного типу, концерт-рапсодія, концерт-фантазія, концертний парафраз).

---

[12] Єгорова І. Цимбали і оркестр: у Запоріжжі симфонічний сезон відкриється концертом з родзинкою. Слава трудова. 2025. 03.09. URL: https://orihiv.com.ua/ukr/novini/03.09.2025/cimbali-i-orkestr-u-zaporizzi-simfonicnii-sezon-vidkrijetsya-koncertom-z-rodzinkoyu

[13] Михайлівна М. Відтворення біографії Закарпаття в концертній фантазії «Ash-rock» для цимбал та симфонічного оркестру Віктора Теличка. *АРТ-платФОРМА*. 2022. Вип. 2(6). С. 51.

[14] Сергієнко О. Оркестр народних інструментів «Святограй»: різнояскраві грані творчості, виконавства, популяризації жанру. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2013. Вип. 5. С. 135.

Література

1. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм: підручник. Львів : Афіша. 2008. 224 с.
2. Вимер І. Концертіно-рапсодія для цимбалів з оркестром, або фортепіано. 1968. 40 с. (рукопис, домашній архів дисертанта).
3. Єгогова М. Харків: рапсодія на тему «Філармонія на валізах». *Музика.* 2016. 2.11. URL: https://mus.art.co.ua/harkiv-rapsodiya-na-temu-filarmoniya-na-valizah/
4. Єгорова І. Цимбали і оркестр: у Запоріжжі симфонічний сезон відкриється концертом з родзинкою. *Слава трудова.* 2025. 03.09. URL : https://orihiv.com.ua/ukr/novini/03.09.2025/cimbali-i-orkestr-u-zaporizzi-simfonicnii-sezon-vidkrijetsya-koncertom-z-rodzinkoyu
5. Задор Д. Концерт для цимбалів та симфонічного оркестру. Клавір. К. : Муз. Україна, 1987. 36 с.
6. Задор Д., Костьо Ю., Милославський П. Народні пісні подкарпатских русинов. Унгвар, 1944. Ч. 1. 112 с.
7. Кос-Анатольський А. Співець Закарпаття. *Музика*. 1972. № 4 (липень-серпень). С. 21.
8. Костенко О. Деякі тенденції використання цимбалів у творчості харківських композиторів. *Актуальні проблеми музичного і театрального мистецтва: мистецтвознавство, педагогіка та виконавство*. 2001. Вип. 3. С. 68–78.
9. Кужба М. Цимбальний всесвіт: стильові виміри сучасної творчості. Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту… доктор мистецтва. ХНУМ імені І. П. Котляревського. Харків, 2023. 102 с.
10. Мельничук С. Ф. Харківська цимбальна школа як культурний феномен. *Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології* / за ред. проф. В.Г. Виткалова. Вип. 11. Рівне: РДГУ, 2011. С. 89–92.
11. Микуланинець Л. М. Відтворення біографії Закарпаття в концертній фантазії «Ash-rock» для цимбал та симфонічного оркестру Віктора Теличка. *АРТ-платФОРМА*. 2022. Вип. 2(6). С. 50–67 https://doi.org/10.51209/platform.2.6.2022.50-67
12. Сергієнко О. Оркестр народних інструментів «Святограй»: різнояскраві грані творчості, виконавства, популяризації жанру. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2013. Вип. 5. С. 133–140.
13. Юрченко О. Жанрово-стильові засади професійного цимбального мистецтва України : дис …. канд. мистецтвознавства. Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2015. 222 с.

Дата першого надходження статті до видання: 24.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 04.11.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу
CC BY 4.0